

Paul Davies
Cadeirydd
Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig
Senedd Cymru,
Bae Caerdydd,
Caerdydd,
CF99 1SN

14 Rhagfyr 2022

Annwyl Paul

Diolch am eich llythyr ar 25 Tachwedd mewn perthynas â Chytundeb Masnach Rydd y Deyrnas Unedig a Seland Newydd a'r effeithiau posib ar Gymru. Rwyf wedi ymateb i bob un o'ch argymhellion isod.

Argymhelliad 1: Dylai Llywodraeth Cymru gyflwyno'r un sylwadau mewn perthynas â'r cytundeb masnach â Seland Newydd ag a argymhellwyd gan y Pwyllgor mewn perthynas â Chytundeb Masnach Rydd y DU-Awstralia. Mae'r Pwyllgor hefyd yn gofyn am gael gwybod am unrhyw drafodaethau yn y gorffennol a'r dyfodol rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU ar y mater hwn.

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn parhau i ymgysylltu'n rhagweithiol â swyddogion Llywodraeth y DU ar y cynnydd sy'n cael ei wneud i weithredu Cytundeb Masnach Rydd Seland Newydd. Nodaf gais y pwyllgorau a byddaf yn parhau i roi gwybod i'r pwyllgor am drafodaethau Llywodraeth Cymru ar y materion hyn.

Argymhelliad 2: Rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda busnesau i nodi a manteisio ar gyfleoedd sy'n codi o ganlyniad i'r Cytundeb, gan gynnwys y sectorau y cyfeiriodd yr arbenigwyr masnach atynt yn eu tystiolaeth i'r Pwyllgor.

Mae ein Cynllun Allforio Llywodraeth Cymru yn cynnwys ymrwymiad i: *'Sicrhau bod ein hallforwyr yn barod am unrhyw (ofynion) amgylchedd masnachu newydd gyda'r UE, ar ôl i'r cyfnod pontio ddod i ben yn dilyn ymadawiad y DU o'r UE ac unrhyw gytundebau masnach rydd newydd eraill'*.

Er mwyn cyflawni'r ymrwymiad hwn, mae gan Lywodraeth Cymru nifer o ffyrdd yr ydym yn ymgysylltu'n uniongyrchol â busnesau, a byddwn yn defnyddio'r strwythurau presennol hyn i nodi a manteisio ar gyfleoedd a gyflwynir gan Gytundebau Masnach Rydd. Rydym yn

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

hyderus bod gennym ni, ynghyd â'r system eco allforio yng Nghymru, y rhaglenni angenrheidiol ar waith i integreiddio'r gofynion ar gyfer gweithredu Cytundeb Masnach Rydd. Wrth i Gytundebau Masnach Rydd ddod i rym, byddant yn dod yn rhan annatod o'r system cymorth allforio.

Mae rhaglenni allforio Llywodraeth Cymru yn cynnig lefel amrywiol o gymorth i gwmnïau o Gymru. Yn ogystal â chefnogaeth Llywodraeth Cymru, gall cwmnïau o Gymru hefyd gael cymorth gan yr Adran Masnach Ryngwladol (DIT).

Mae cymorth Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar ddarparu cefnogaeth un i un ac un i lawer. Gall rhaglenni allforio Llywodraeth Cymru ddarparu gwasanaethau pwrpasol i gwmnïau o Gymru ar fanylion Cytundebau Masnach Rydd ar gyfer nwyddau a gwasanaethau. Mae gweminarau sy'n canolbwyntio ar farchnadoedd allweddol penodol yn cynnwys gwledydd/rhanbarthau Cytundeb Masnach Rydd. Mae rhaglenni allforio presennol Llywodraeth Cymru a all glymu i mewn gyda gweithredu Cytundeb Masnach Rydd yn cynnwys:

- **Datblygu Masnach Ryngwladol (ITD)** – Cefnogaeth i nodi cyfleoedd yn y farchnad/deallusrwydd marchnad. Nodi gofynion penodol Cytundeb Masnach Rydd ar gyfer nwyddau a gwasanaethau.
- **Cyfleoedd Masnach Ryngwladol (ITO)** – Cymorth yn y farchnad i gael gwybodaeth reoleiddio ddyfnach a nodi partneriaid busnes.
- **Ymweliadau Datblygu Busnes Dramor (OBDV)** – Cefnogaeth ariannol i gwmnïau o Gymru i ymweld â marchnadoedd Cytundeb Masnach Rydd (bydd meini prawf cymhwysedd).
- **Teithiau Masnach Llywodraeth Cymru** – Mae teithiau masnach LIC wedi amlygu yn rhaglen 2022/23 sawl gwlad Cytundeb Masnach Rydd: Awstralia, Canada, De Affrica, Qatar, Mecsico, Japan & UAE – [Busnes Cymru – Allforio – Digwyddiadau Tramor](#)
- **Cynllun Allforio Bwyd a Diod Llywodraeth Cymru:** [Cynllun Allforio](#)
- **Rhaglen cenhadaeth Bwyd a Diod Llywodraeth Cymru:** [Rhaglen Cenhadaeth Bwyd a Diod](#)
- **Rhaglen weminarau** – Amlygu cyfleoedd Cytundeb Masnach Rydd mewn marchnadoedd penodol: [Gweminarau | Busnes Cymru – Allforio](#)
- **Rhaglen Clwstwr Allforio** – Canolbwyntio ar sectorau allweddol yng Nghymru gan ganolbwyntio ar gyfleoedd penodol o fewn y farchnad. [Y Rhaglen Clwstwr Allforio | Busnes Cymru \(llyw.cymru\)](#)
- **Digwyddiadau/cyflwyniadau allanol** - Cyfle i hyrwyddo Cytundeb Masnach Rydd
- **Hyb Allforio**– Adroddiadau ac offer i gefnogi taith allforio cwmnïau Cymru - [Hyb Allforio | Busnes Cymru - Allforio \(llyw.cymru\)](#) Mae darpariaethau ar waith i gynnwys gwybodaeth am Gytundebau Masnach Rydd.
- **Swyddfeydd tramor Llywodraeth Cymru** - mae gan Lywodraeth Cymru swyddfeydd tramor mewn gwledydd Cytundeb Masnach rydd, sy'n gallu cefnogi cwmnïau o Gymru.

Argymhelliad 3: Mae'r Pwyllgor yn gofyn am gael diweddariadau rheolaidd gan Lywodraeth Cymru ar weithgareddau monitro sy'n ymwneud â'r Cytundeb Masnach Rydd. Mae'r Pwyllgor hefyd yn gofyn am yr wybodaeth ddiweddaraf ynglŷn â'r trafodaethau y mae wedi'u cael gyda Llywodraeth y DU yn dilyn ei chais am ddata masnach manylach ar gyfer Cymru er mwyn cynorthwyo gwaith dadansoddi yn y maes hwn.

Nodwn gais y pwyllgor a gallwn gadarnhau ein bod wedi cyflwyno cais i'r Swyddfa Ystadegau Gwladol (ONS) am fynediad at ddata manwl ar fasnach nwyddau yng Nghymru. Ar hyn o bryd rydym yn disgwyl cael cadarnhad a fydd mynediad yn cael ei ganiatáu. Heb y data hwn, cyfyngir Llywodraeth Cymru yn ei gallu i lunio dadansoddiad manwl penodol i Gymru. Byddwn yn diweddarau'r pwyllgor o unrhyw ddatblygiadau yn y maes hwn.

Argymhelliad 4: Mae'r Pwyllgor yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflwyno sylwadau ar unwaith i Lywodraeth y DU i sicrhau bod ganddi gynrychiolaeth ar y Gweithgor Lles Anifeiliaid a sefydlwyd o dan y Cytundeb Masnach Rydd, a bod y Pwyllgor yn cael gwybod am waith y grŵp hwn.

Mae'r Pwyllgor yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflwyno sylwadau ar unwaith i Lywodraeth y DU i sicrhau bod ganddi gynrychiolaeth ar y Gweithgor Lles Anifeiliaid a sefydlwyd dan y Cytundeb Masnach Rydd, a bod y Pwyllgor yn cael gwybodaeth am waith y grŵp hwn.

Gan fod Iechyd a Lles Anifeiliaid yn gyfrifoldebau wedi'u datganoli mae gan Lywodraeth Cymru hawl i gyfrannu yn y fforwm hwn a fforymau eraill. Mae swyddogion yn Swyddfa'r Prif Swyddog Milfeddygol yn arwain ar y gweithgaredd hwn ac mae ein cynrychiolaeth yn cynnwys cyfrannu at yr agenda, papurau a sesiynau briffio a gallu gofyn i fod yn bresenol mewn cyfarfodydd pwyllgor. Cafwyd trafodaethau da eisoes gyda DEFRA ar rai o'r pwyllgorau a sefydlwyd o dan Gytundebau Masnach Rydd, gan gynnwys trafodaethau da ar gyfarfodydd y pwyllgor SPS ar gyfer Cytundeb Masnach a Chydweithredu y DU-UE. Byddwn yn parhau i weithio ochr yn ochr â chydweithwyr DEFRA i sicrhau bod swyddogion Llywodraeth Cymru yn cael pob cyfle i gael trafodaethau a chynrychiolaeth ystyrlon yn y pwyllgor a sefydlwyd dan Gytundeb Masnach Rydd Seland Newydd yn ogystal â grwpiau / pwyllgorau eraill wrth i'r rhaglen Cytundeb Masnach Rydd esblygu. Nodwn gais y pwyllgor i gael gwybod am waith y grŵp hwn.

Argymhelliad 5: Mae'r Pwyllgor yn gofyn am gael yr wybodaeth ddiweddaraf am drafodaethau sy'n ymwneud ag ehangu gwaith ymgysylltu Llywodraeth y DU â Llywodraeth Cymru yn ystod y trafodaethau fel eu bod hefyd yn cynnwys ymgysylltu ar feysydd a allai gael effaith sylweddol ar feysydd polisi datganoledig.

Mae trafodaethau â'r Adran Masnach Ryngwladol wedi gwella dros amser, gan gynnwys mewn meysydd sy'n cael effaith ar Gymru ond sy'n cael eu hystyried fel meysydd a gedwir yn ôl, megis mynediad i'r farchnad. Yn ddiweddar, mae Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU wedi cytuno ar gytundeb rhannu gwybodaeth gwell ar gyfer trafodaethau Cytundeb Masnach Rydd a ddylai wella'r trafod â'r Adran Masnach Ryngwladol ymhellach. Bydd trefniadau newydd yn cael eu rhoi ar waith yn y flwyddyn newydd ac mae swyddogion yn aros i ddeall yn well sut y bydd y trefniadau hyn yn gweithio'n ymarferol.

Argymhelliad 6: Mae'r Pwyllgor yn gofyn am gael yr wybodaeth ddiweddaraf am unrhyw drafodaethau a sylwadau a wneir gan Lywodraeth Cymru i Lywodraeth y DU ar y mater o gytuno ar Ddynodiadau Daearyddol newydd gyda Seland Newydd.

Rydym yn nodi cais y pwyllgor a byddwn yn rhoi diweddariadau i'r pwyllgor ar drafodaethau a sylwadau a wneir gan Lywodraeth Cymru i Lywodraeth y DU ar y mater o gytuno ar sefydliadau anllywodraethol newydd gyda Seland Newydd. Yn y cyswllt hwn gyda'r Cytundeb Masnach Rydd yn dal i aros i'w gadarnhau a'i weithredu nid oes trafodaethau parhaus ar y mater hwn.

Argymhelliad 7: Gofynnwn i'r Pwyllgor gael yr wybodaeth ddiweddaraf am unrhyw gynnydd a wneir o ran cytuno ar rôl i Lywodraeth Cymru yn nhrefniadau llywodraethu'r Cytundebau Masnach Rydd ag Awstralia a Seland Newydd.

Mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn trafod yn dda gyda swyddogion yr Adran Masnach Ryngwladol am faterion yn gysylltiedig â Masnach Ryngwladol. Bydd cam nesaf y trafodaethau hyn yn canolbwyntio ar weithredu Cytundebau Masnach Rydd y cytunwyd arnynt gan gynnwys Awstralia a Seland Newydd. Mae'r Adran Masnach Ryngwladol wedi cytuno y gall swyddogion Llywodraeth Cymru, ar yr amod y bydd trafodaeth gan y ddwy ochr, ofyn am fynychu'r pwyllgorau a sefydlwyd fel rhan o weithredu y Cytundeb Masnach Rydd, lle mae ganddynt ddiddordeb penodol. Byddwn yn parhau i sicrhau ein bod yn trafod gwaith Llywodraeth y DU ar bwyllgorau a strwythurau llywodraethu eraill sy'n gysylltiedig â Cytundebau Masnach Rydd wrth iddynt gael eu sefydlu.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS/MS
Gweinidog yr Economi
Minister for Economy